

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

23. De solennitatibus baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

nitatem doloris & contritionis pœnam remittit; culpam autem aufert, cum sufficiens est dolor, ut contritio sit: de qua postea dicemus in materia de pœnitentia.

De solennitatibus Baptismi.

CAPVT XXIII.

Quæ hætenus diximus, sunt ea, quæ ad necessitatem baptismi pertinent: ubi enim baptismus est, ibi necessariò forma, materia, minister, suscipiens, & effectus, saltem ad characterem suscipiendum, sunt. At verò quædam solennitates sunt in baptismo, quæ quamuis ad ipsius essentiam non pertineant, attamen obseruandæ sunt, adeo quòd, si aliquis est baptizatus propter necessitatem absque illis, si baptizatus vixerit, sunt tales solennitates adhibendæ, quamuis baptismus non sit repetendus. Quòd si necessitas baptismi non urgeat, nullus baptizatus debet absque illis: sunt enim ab Ecclesia institutæ propter reuerentiam Sacramenti, ne ita aridus & nudus ad tantum Sacramentum fieret accessus. Similiter ad excitandam fidelium deuotionem: maxime enim istæ solennitates animos ad deuotionem accendunt in Deum. Similiter propter eruditionem; quia maxime istis signis sensibilibus homines etiam ignorantés erudiuntur, & eorum significationes facilius percipiunt. Similiter etiam propter utilitatem; quia istæ solennitates, non carent magna virtute & efficacia erga animos, veluti dicemus.

Istæ solennitates diuiduntur in duas partes, quædam antecedunt baptismum, quædam ipsum sequuntur.

Quæ antecedunt sunt tres, Catechismus, Exorcismus, Unctio olei sancti.

Per Catechismum instruitur baptizandus circa fidem, quæ profiteri debet: hoc enim significat vocabulum. Est enim Catechismus instructio credendorum. Nec obstat, quòd baptizandus sit paruulus; nam sufficit, quòd per susceptores suos recipiat instructionem.

Altera dispositio est Exorcismus, quæ est abiuratio, & increpatio quædam maligni spiritus: arceatur enim, & expellitur potestas demonis, impediens salutem spiritualem baptizandi in quo sunt tres ceremoniæ.

Prima

Prima est exufflatio, qua expulsio dæmonis significatur, cum manus impositione, & signo crucis, ad præcludendam viam dæmoni, ne regrediatur.

Secunda, salis, in ore immissio, ad dænotandam sapientiam, qua opera Christiana debent esse condita.

Tertia est saliuæ, digito, auribus, & naribus appositio, ad denotandam apertionem sensuum spiritualium. Exorcizare est Exorcistæ, sicut catechizare, est Lectoris; quâvis modo totum faciat Sacerdos, qui baptizat.

Tertia dispositio est, Vnctio olei sancti, quæ ad Exorcismum potest referri, quo oleo fit crux in scapulis, & pectore, ad significandum subiectionem diuinæ legi, & quod subiecto debet esse ex amore. Fit oleo, ad denotandum, quod debet parere pro fide suscepta; pugiles enim oleo inungebantur. Multæque particularitates in his interueniunt; quas prætermittimus, quia facile est cuilibet videre in ipso libro, vbi cæremoniæ illæ exercendæ traduntur.

Post baptismum sunt tres cæremoniæ.

Prima est, signatio sineipitis chrismate, quod significat duo, & ius ad gloriam futuram, & præparationem animæ Christiani ad reddendum rationem de ea, quæ in ipso est, fide. Est etiam vestis candida, quæ significat statum innocentie baptizati; & candela accensa in manu, significans lucentem fidem per opera, iuxta illud; *Sic luceat lux vestra operam, &c.*

Præter has, alia est solennitas. Debent enim esse susceptores, siue patrini, qui leuent baptizandum in sacro fonte, qui etiam sunt in catechismo: hi tamen ex Concil. Trid. de reformatione, sess. 24. cap. 2. non debent esse nisi vnus, siue vir, siue mulier, vel ad summum vnus, & vna, in quo etiam c. statuit. Quod si alij vltra designatos baptizatum tetigerint, cognationem spirituales nullo pacto contrahant. Et attende, quod in dno non possunt esse, nisi sit alter masculus, & altera femina. hi autem non debent esse monachi, nec religiosi, nec non baptizati: nec pater, nec mater baptizandi, quamuis ad catechismum sufficerent tantum catechizati. Isti tenentur baptizatum circa fidem, & mores instruere, quamuis non sit tanta obligatio modo, cum parentes iam Christiani sunt. Hæc erant cum non ita solebant esse. Esset autem modo, si non essent tales parentes, vel esset aliquis defectus, vel negligentia in eis.

Vnum

Vnum tamen hic est aduertendum, quod inter istos susceptores, & baptizantem, & baptizatum contrahitur affinitas quaedam impediens matrimonium. Est triplex in hoc affinitas.

Prima est paternitas inter susceptores, & baptizatum, & inter hunc, & baptizantem.

Secunda est compaternitas inter susceptores, & patrem, & matrem baptizati; & inter baptizantem etiam cum matre & patre, licet non cum susceptoribus: & hoc non etiam seruetur post Concilium Tridentinum, Est tertia fraternitas inter filios, & filias susceptoris, & baptizatum, sed hæc fraternitas nunc ablata est per Concilium Tridentinum, eadem sess. & c. supra dicto. Ista affinitas est tanta, vt impediatur matrimonium contrahendum, & dirimat contractum, quando in baptismo. Quod si est in solo catechismo, in quo non sequitur baptismus, quia, verbi gratia, fuit impeditus, vel ante factum, tunc contrahitur etiam affinitas, sed non vt dirimat contractum matrimonium, sed vt sit aliquod peccatum contrahere. Cum autem susceptor est non baptizatus, non contrahitur ista affinitas, licet contrahitur, quando baptizatur. De his tamen impedimentis latius dicendum est in materia de matrimonio. Atque ista de baptismo sufficiunt.

De Confirmatione.

CAPVT XXIV.

Confirmatione secundum est Sacramentum post baptismum, adeo quod alia Sacramenta, maximè Sacramentum ordinis, non liceat isto non præcedente suscipere. Quamuis, si confertur ordo, teneat: non est enim sicut baptismus, qui nisi præcedat, prohibet ordinem, & alia Sacramenta, vt collata non teneant. Ea omnia, quæ in baptismo indagauimus, in Sacramento hoc oportet etiam indagare.

Primum est, materia: hæc autem est chrisma, nõ quodcumque, sed consecratum ab Episcopo consecrato, & non tantum electo: adeo quod, nisi talis sit consecratio, non censetur materia Sacramenti. Chrisma autem est vnguentum ex oleo oliuarum, & balsamo confectum. Est autem opus, vt sit nouum, illius anni, id est, consecratum eodem anno, aliàs sine necessitate confirmare chrismate præcedentis anni, peccatum est cõtra